

Φορέας Υλοποίησης: European Judicial Network (EJTN) και Academy of European Law (ERA).

Τόπος διεξαγωγής: Βαρκελώνη Ισπανίας.

Ημερομηνία: 6-7 Νοεμβρίου 2017.

Τίτλος σεμιναρίου: Applying the Charter of Fundamental Rights of the European Union.

Συμμετοχή: Ευτυχία Κωνσταντάκου, Εισηγήτρια Ελ.Συν.

Με την παρούσα, έχω την τιμή να σας γνωρίσω ότι, κατόπιν έγκρισης από την Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τον Γενικό Διευθυντή της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών, έλαβα μέρος στο προαναφερθέν σεμινάριο που διοργανώθηκε από την ERA σε συνεργασία με το EJTN, με τη συμμετοχή δικαστών από δώδεκα (12) κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το πρόγραμμα του σεμιναρίου, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις της Εθνικής Σχολής Δικαστών της Ισπανίας, περιέλαβε εισηγήσεις στην αγγλική γλώσσα (το σχετικό υλικό με τις παρουσιάσεις των εισηγητών είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.era-comm.eu/charter_of_fundamental_rights/kiosk/pdf/speakers_contributions/Speakers_online_417DT86.pdf), αναφορικά με την εφαρμογή του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, κατά το πρώτο μέρος του σεμιναρίου παρουσιάστηκε το σύστημα προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρώπη, με τον Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Μαδρίτης, Daniel Sarmiento Ramirez-Escudero, να αναπτύσσει, μέσα από νομολογιακά παραδείγματα, τους βασικούς άξονες αυτής της προστασίας (δικαίωμα στη ζωή και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ελευθερία της έκφρασης και θρησκευτική ελευθερία, προστασία της ιδιοκτησίας και αρχή της δίκαιης δίκης) καθώς τη νομική ισχύ του Χάρτη, με έμφαση στους αποδέκτες των οικείων κανόνων και το επίπεδο προστασίας που εγκαθιδρύει σε σχέση και με άλλα νομοθετήματα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είτε εθνικής είτε

υπερεθνικής προελεύσεως. Ο ίδιος εισηγητής παρουσίασε υπόθεση εργασίας (case study), το πραγματικό της οποίας αντλήθηκε από υπόθεση του ΔΕΕ και αφορούσε, αφενός μεν το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Χάρτη και τα όρια που τίθενται από το άρθρο 53 αυτού, αφετέρου δε το ζήτημα του αμέσου αποτελέσματος των εν λόγω διατάξεων. Τέλος, ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Leiden, Rick Lawson, παρουσίασε τη σχέση μεταξύ του Χάρτη και της ΕΣΔΑ, αναδεικνύοντας την αρχή της ισότιμης προστασίας μέσα από την εξελικτική νομολογία του ΕΔΔΑ (Bosphorus I έως VII, M.S.S., Arinyosi και Avotins) και παραθέτοντας τους προβληματισμούς του σχετικά με το ενδεχόμενο προσχώρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ΕΣΔΑ, μετά και την αρνητική γνωμοδότηση του ΔΕΕ.

Στο δεύτερο μέρος, η ερευνήτρια του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου της Φλωρεντίας Madalina Moraru, παρουσίασε το δικαίωμα της χρηστής διοίκησης και της πρόσβασης στα έγγραφα, ως προς τις ουσιαστικές και τις δικονομικές τους εκφάνσεις, ενώ έμφαση δόθηκε στη νομολογία του Δ.Ε.Ε. αναφορικά με το λυσιτελές του ισχυρισμού περί παράβασης του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του διοικουμένου. Περαιτέρω, η Λέκτορας του Πανεπιστημίου Oxford Brookes ανέπτυξε την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής προσώπων που έχουν την ευρωπαϊκή ιθαγένεια εντός της Ε.Ε. σε σχέση με την αρχή της μη διάκρισης, διακρίνοντας διάφορες κατηγορίες όπως: εργαζόμενοι, φοιτητές, συνταξιούχοι και μέλη οικογενειών ευρωπαίων πολιτών που οι ίδιοι είναι υπήκοοι τρίτων χωρών. Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες χωριστήκαμε σε δύο ομάδες και επεξεργαστήκαμε υποθέσεις εργασίας, στο πλαίσιο των οποίων εξετάστηκαν ειδικότερα ζητήματα των δικαιωμάτων που αποτέλεσαν αντικείμενο του δεύτερου μέρους.

Τέλος, στο τρίτο μέρος, η εμπειρογνώμονας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (EU Agency for Fundamental Rights), Maria Amor Martin Estebanez, ανέπτυξε το δικαίωμα σεβασμού της οικογενειακής ζωής μέσα από νομολογιακά παραδείγματα του ΕΔΔΑ και του ΔΕΕ, ενώ η Δικηγόρος του Δικηγορικού Συλλόγου του Δουβλίνου, Sarah Fenell ανέπτυξε

τη διαδικασία υποβολής προδικαστικού ερωτήματος ενώπιον του Δ.Ε.Ε. με αφορμή υπόθεση που αφορούσε την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού καθώς και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να κινηθεί η ταχεία διαδικασία προς τον σκοπό της αποτελεσματικής προστασίας των εν λόγω δικαιωμάτων.

Συμπερασματικά, το εν λόγω επιμορφωτικό πρόγραμμα, παρείχε ιδιαίτερα χρήσιμες γνώσεις αναφορικά με το περιεχόμενο και τον τρόπο εφαρμογής του Χάρτη, παρέχοντας κίνητρο στους εθνικούς δικαστές των κρατών-μελών να επικαλούνται τις διατάξεις του, όπως αυτές έχουν ερμηνευθεί από το Δ.Ε.Ε., σε υποθέσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του.